ПРИЛОЖЕНИЕ III.4

Мерки и условия за изпълнение при прилагането на Морската стратегия на Р България 2022-2027

I. Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на проекта на Морска стратегия на Република България 2022-2027 г. върху околната среда и човешкото здраве:

А. Мерки за отразяване в окончателния вариант на Морска стратегия на Република България 2022-2027 г.:

1. В Приложение III.1 да се допълнят липсващите индикативни стойности на мерките от НРПД, ПОС и ПМДРА, като бележката по отношение на тези мерки се допълни по следния начин:

„Мерки с кодове BLKBG-M035-E, BLKBG-M060-E, BLKBG-M061-E, BLKBG-M062- E, BLKBG-M063-E, BLKBG-M064-E, BLKBG-M065-E, BLKBG-M068-E, BLKBG-M069-E представляват съответно мерки е №№ 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 (колона С "Име на мярката"), планирани в Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за периода 2021-2027 г. (НРПД 2021 - 2027 г.), които се изпълняват чрез процедури „Подобряването на природозащитното състояние на морски типове природни местообитания чрез подобряване и насърчаване на знанията за морската среда“, „ Специфично оборудване на риболовния кораб, дейности и иновации, целящи опазването на околната среда и на биоразнообразието“, „Контрол и правоприлагане“, „Защита на екологичното състояние на морската среда“ на ПМДРА. “

2. Във формуляра на Мярка № 14 в Приложение III.3 следва да се направят следните корекции:

2.1. В графа „Кратко и точно описание на мярката“, текстовете в т. 1 - 3 да се редактират по следния начин:

„1. Съобразяване на изискванията на РДМС, в т.ч. дефинициите за ДСМОС, цели и съответните индикатори, при разработване / актуализиране на плановете за управление на обявените ЗМТ. В заповедите за обявяване на защитени зони и територии се определят рестрикции, свързани с дрогиране, депониране и тралене.

2. При обоснована необходимост, за постигане на целите по РДМС:

2.1. Включване на допълнителни видове в предмета на защита на съществуващите ЗМТ;

2.2. Промяна на режима на защита (забрани, ограничения, период на прилагането им).

3. Разработване и утвърждаване на специфични и подробни цели на опазване на защитените зони по смисъла на ЗБР;

4. Провеждане на двустранна координация между България и Румъния относно актуализацията на плановете за управление на обявените ЗМТ.“

2.2. Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), Център за подводна археология (ЦПА) - Созопол, НПО, научни институти и университети от графа „Отговорни/компетентни органи / организации по прилагането“ да се прехвърлят в графа „Заинтересовани страни“, като в последната се добавят и браншови организации.

2.3. В графа „Индикатори за измерване ефективността на мярката“ текстът да се редактира по следния начин:

„1. Брой ЗМТ с разработени / актуализирани планове за управление;

2. Брой влезли в сила планове за управление;

3. Брой защитени зони по смисъл на ЗБР с разработени/утвърдени специфични и подробни цели на опазване;

4. Брой ЗМТ с регистрирано подобрено състояние на видовете от морската флора и фауна, обект на защита;“

3. Във формуляра на Мярка № 15 в Приложение III.3 следва да се направят следните корекции:

3.1. В графа „Кратко и точно описание на мярката“, текстът на последното изречение да се редактира „Елемент от мярката е обявяване на нови ЗМТ, включително такива със строга защита в морската среда, които са в съответствие със Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г.“.

3.2. Регионални инспекции по околната среда и водите - Варна и Бургас (РИОСВ-Варна и РИОСВ-Бургас) от графа „Заинтересовани страни“ да се прехвърлят в графа „Отговорни / компетентни органи / организации по прилагането“, а в графа „Заинтересовани страни“ да се добавят браншови организации.

4. В приложенията към Морската стратегия да се актуализират наименованията на програмите, финансирани със средства от Европейските фондове за споделено управление (ЕФСУ) за периода 2021-2027 г.

Б. Мерки за изпълнение при прилагане на проекта на Морска стратегия 2022-2027г.:

Общи:

1. Планове, програми, проекти, инвестиционни предложения, стратегии или техни изменения, произтичащи от проекта на Морска стратегия за опазване на околната среда в морските води на Република България за периода 2022-2027 г., да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

Биологично разнообразие, ЗЗ и ЗТ

2. При прилагане на Мярка № 12: „Определяне на времеви и/или пространствени ограничения за риболов“: Пространствените ограничения да се насочат приоритетно към ЗТ и ЗЗ в морска среда, а времевите към размножителните периоди на видовете риби и морски бозайници.

3. При изпълнението на Мярка № 15, да бъдат взети предвид резултатите от проект „Натура 2000 в Черно море“.

4. При прилагане на Мярка № 19: „Развитие на нетрадиционни за България и/или иновативни технологии за производство на морски аквакултури или за добив на стопански ценни видове“, производството на морски аквакултури да е насочено към местни видове, естествено обитаващи Черно море.

Културно-историческо наследство в морето

5. Всяка промяна, засягаща границите, атрибутите и статута на обекта „Старинен град Несебър“, следва да бъде предварително съгласувана с Центъра за световно наследство на ЮНЕСКО.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на проекта на Морска стратегия за опазване на околната среда в морските води на Република България за периода 2022-2027г.:

1. На всеки **две години** от прилагането на Морската стратегия на Република България 2022-2027 г., възложителят да изготвя доклади по наблюдението и контрола на въздействието

върху околната среда при прилагането на Стратегията, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на последиците от възникнали неблагоприятни последствия от осъществяването на проекта. Изготвените доклади да се предоставят в Министерство на околната среда и водите за одобряване **не по-късно от 1 юли на всяка трета година**.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на Морската стратегия да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

№	Мярка по наблюдение и контрол	Планирани индикатори*/нови предложения за индикатори	Периодичност (срок)	Отговорен орган за изпълнението
1	По Дескриптор 1 Биоразнообразие - Морски птици: Мониторинг и изследвания за числеността и разпространението на средиземноморски буревестник, качулат корморан и гривеста рибарка по Черноморското крайбрежие.	1. Брой установени индивиди от средиземноморския буревестник, качулат корморан и гривеста рибарка по Черноморското крайбрежие и сравнение с предишни числености - брой и %; 2. Публикувани резултати (доклади, публикации) относно дейностите в морето, които оказват отрицателно влияние върху популациите на трите ключови вида - брой	На всеки две години	**Отговорен за изпълнение:** БДЧР, ИАОС **Органи по контрол:** МОСВ
2	По Дескриптор 1 Биоразнообразие - дънни местообитания: Мониторинг на макрозообентосни видове разпространени в широките типове местообитания по морските райони за оценка в българската част от Черно море, съгласно РДМС.	Индекси, оценяващи състоянието и функционалността на бентосното съобщество - видово разнообразие и богатство, съотношение опортюнисти/ чувствителни видове, метод на многомерния нормализиран морски биотичен индекс (M-AMB1(n) за оценка на състоянието на макрозообентосните съобщества, разпространени в широките типове местообитания по морските райони за оценка в българската част от Черно море, съгласно РДМС	На всеки две години	**Отговорен за изпълнение:** БДЧР, ИО- БАН **Орган по контрол:** МОСВ
3	По Дескриптор 2 - Неместни видове: Мониторинг и контрол върху неместните видове риби, миди и ракообразни, целенасочено внасяни за отглеждане чрез аквакултури.	Брой видове, данни за биологията на видовете; Установени аквакултурни неместни видове извън районите за култивирането им (находища, обилие); Наличие на биологични смущения в морската среда от селективна екстракция на	Преди издаване на разрешителни за внос и производство на аквакултури и по време на експлоатацията на аквакултурата	**Отговорен за изпълнение:** ИАРА, МОСВ **Орган по контрол:** МОСВ

		видове, вкл. инцидентен и нецелеви улов; Съобщества, доминирани от местни видове		
4	По Дескриптор 1 Биоразнообразие, компонент Морски бозайници: Мониторинг на приулова на китоподобни бозайници в различни риболовни съоръжения за стопански риболов в Черно море с цел определяне на прагови стойности за смъртност в резултат от случаен приулов.	1. Изпълнение на препоръка „Recommendation GFCM/37/2013/2 on the establishment of a set of minimum standards for bottom-set gillnet fisheries for turbot and conservation of cetaceans in the Black Sea“: а) Изготвени ежегодни доклади от мониторинга на приулова и попълнена база данни; б) Изпълнени технически параметри по препоръка GFCM/37/2013/2; 2. Определени максимално допустими прагови стойности за смъртността на китоподобни бозайници в резултат на случаен приулов (Дескриптор 1 - биоразнообразие, критерий D1C1). 3. Създадена и внедрена национална система за систематичен мониторинг на приулова и неумишлено убиване на китоподобни бозайници. 4. Брой извършени целеви инспекции по море по отношение отчитането на случаен улов на китоподобни бозайници, заложен в Националния план за мониторинг, контрол и наблюдение на риболова на калкан в Черно море съгласно изискванията на чл. 19 и 20 от ЗРА.	ежегодно	**Отговорен за изпълнение:** БДЧР, ИО - БАН, МЗХ, ИАРА: отдел „Рибарство и контрол - Черно море“, МОСВ **Органи по контрол:** МОСВ и МЗХ

**Планираните индикатори отговарят на представените в поле „Индикатори за измерване ефективността на мярката“ от формулярите на новите мерки от ПоМ.*

3. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за тяхното отстраняване.